

UTENRISSDOK	ARMIV III
08/03097-63	SE
03 NOV 2009	S-UTVÅ
Arkiv	Utskeb.
801.3	

HØRINGSUTTALELSE TIL NOU 2009:19 "Skatteparadis og Utvikling"

Norsk Folkehjelp (NF) mener NOU 2009:19 "Skatteparadis og utvikling" kommer med en svært god rapport! Den er et viktig bidrag til utviklingspolitikken både på grunn av en god analyse og konkrete anbefalinger. Vi stiller oss bak utvalgets anbefalinger og vi mener kampen for større åpenhet og mer politisk kontroll med de globale finansstrukturene må stå høyt på dagsordenen for denne regjeringen.

NF har spesielt merket seg kapitalfluktutvalgets konklusjon om at bruk av skatteparadiser plyndrer fattige lands skatteinntekter og derfor undergraver institusjoner i utviklingsland. NF har i lengre tid påpekt betydningen av å fremme rettferdig fordeling som et hovedpunkt i utviklingspolitikken. Den omfattende bruken av skatteparadiser bidrar til å skape ekstreme forskjeller når det gjelder rikdom. Her fremstår opplagt større kontroll med kapitalstrømmer som en nøkkeloppgave. At det er god utviklingspolitikk å forhindre at skattbar kapital forsvinner ut av landene der verdiene er skapt, kan det ikke være tvil om.

NF vil understreke behovet for å ta tak i problemet fra ulike vinkler;

Vi stiller oss positive til internasjonale tiltak og mener at norske myndigheter bør jobbe for at globaliseringsprosessene som faktisk skjer, i større grad er politisk styrt og ivaretar en bærekraftig utvikling hvor sosiale og demokratiske standarder står sentralt.

Støtte til nasjonal kompetanseutvikling i utviklingsland er viktig for å sette dem bedre i stand til å mobilisere egne ressurser. Men institusjonsbygging vil ikke ha en effekt i seg selv dersom det ikke finnes politisk press på myndigheter og eliter internt i landene for å hindre kapitalflukt, sikre mer inntekter til staten og en bedre fordelingspolitikk. Derfor er det like viktig og støtte interessegrupper og folkelige organisasjoner. De må ha innsyn og informasjon for å kunne øve kontroll med egne myndigheter, slik at verdiskapningen forblir i landet og kommer befolkningen til gode.

Norge må gå foran med et godt eksempel når det gjelder reguleringer av både norske og utenlandske selskaper som har sin virksomhet i Norge. I tillegg må vi sørge for at norske selskaper som opererer og investerer i utviklingsland følger den samme standarden. Vi må rydde i eget hus for å bli en troverdig pådriver. Vi må unngå at norske virksomheter (som Norfund, Statens pensjonsfond utland og norske bedrifter med statlig eierskap) bidrar til å gjøre skatteparadisene mer levedyktige.

NF vil derfor framheve tre hovedpunkter hvor vi mener regjeringen har et spesielt ansvar:

1. Inkludering av og støtte til myndigheter, folkelige organisasjoner og media i sør når det gjelder forskning, kompetanse og informasjon rundt kapitalflukt

- Samarbeid med myndigheter om å bedre skatteinnfordring og kilder til inntekt. Det må også kreves at sivilt samfunn og media skal ha innsyn og frie vilkår for å drive sitt arbeid
- Dele informasjon og kunnskap med sivilsamfunnsaktører og media slik at de er i stand til å kunne stille de viktige spørsmålene til myndigheter og makteliter (fremme åpenhet og mer rettferdig fordeling av ressurser)
- Støtte til sivilsamfunnsaktører og media; korrupsjonssaker er ofte svært farlige samfunnsområder å befatte seg med

Norwegian People's Aid

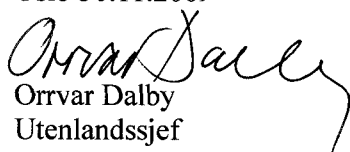
- Inkludere forskningsmiljøer og annen kunnskap i sør i det foreslåtte kompetansesenteret om skatteflukt
- 2. **Arbeid for internasjonal regulering av bruk av skatteparadiser og som sikrer åpenhet og vanskeliggjør skatteunndragelse**
 - Utviklingspolitikken skal sikre globale goder og styrke globale kjørerregler. Derfor må norske myndigheter være en pådriver for en internasjonal konvensjon og for at multinasjonale selskaper viser samfunnsansvar i sine regnskaper og rapportering
 - Multinasjonale selskaper må levere land for land rapportering
 - Norge må bruke sin innflytelse som medlem og bidragsyter til internasjonale finansinstitusjoner for å fremme mer åpenhet og regulering av kapitalflyt
- 3. **Norge må gå foran som et godt eksempel når det gjelder åpenhet og etiske standarder**
 - Utøvelsen av norsk eierskap må innebære å aktivt etterstrebe gode etiske standarder som ikke underminerer utviklingspolitikken
 - Norske selskaper må være transparente når det gjelder transaksjoner, kapitalflyt og skatt
 - Utvalgets anbefalinger om Norfund må tas til følge
 - Sette ned et tilsvarende utvalg som kan vurdere oljefondets rolle og muligheter for å utøve ansvarlig eierskap og etiske investeringer som ikke undergraver muligheter for utvikling.
 - Helhetlig og samstemt norsk politikk: Innenriks og utenrikspolitikk må sees i sammenheng. Det er summen av norsk politikk som er avgjørende for å få til en mer rettferdig fordeling.
 - Når regjeringen i sin utviklingspolitikk legger så stor vekt på næringsutvikling og investering i land i sør, må man også sørge for at det legges til rette for at norske selskaper viser åpenhet i sine regnskaper og øvrige rapporter. Land i sør må kunne se hvordan investeringene brukes, hvilke verdier som blir i landene, hvordan og hvilke verdier som hentes ut

Norsk Folkehjelp foreslår:

Vi noterer oss at kampen mot ulovlig kapitalflukt blir framhevet i statsbudsjettets målsettinger for 2010. Vi vil derfor på det sterkeste oppfordre regjeringen til også å bevilge økonomiske ressurser for at de viktige intensjonene skal kunne gi resultater og følge opp med en rask vurdering av de av kapitalfluktutvalgets forslag som ikke fremmes i budsjettet. Vi vil samtidig fremme et konkret tiltak som det burde kunne finnes rom til innen statsbudsjettet for 2010. Vi foreslår at;

- Det igangsettes et pilotprosjekt i 2010 i to eller tre utvalgte utviklingsland. Prosjektet skal støtte nasjonale forskningsmiljøer i samarbeid med organisasjoner i sivilsamfunnet. Formålet er å utrede spørsmål rundt kapitalflukt og bruk av skatteparadiser samt spre informasjon. Initiativet må gjerne knyttes til samarbeid med norske kompetansemiljøer, men det er viktig at det bygges kompetanse i landene. Vi foreslår at en fokuserer på land Norge har et samarbeid med der ulikhet i fordeling er stor og hvor kapitalflukt er et sentralt problem. Vi foreslår for eksempel Guatemala og Angola.

Oslo 30.11.2009

Orrvar Dalby
Utenlandssjef

Norwegian Peoples Aid
PB-8844 Youngstorget
N-0028 OSLO

Visiting adress
Storgt.33 A

Telephone
+47 22 03 77 00

Telefax
+47 22 20 08 70

E-mail
norsk.folkehjelp@npaid.org

Bank account
9001 07 05133